EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

Briselē, 2009. gada 8. decembrī (OR. en)

17190/09

RECH 453
COMPET 519
TELECOM 264

PROCEDŪRAS REZULTĀTS

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	16128/09 RECH 425 COMPET 487 TELECOM 248
Temats:	Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) pētniecības, inovāciju un infrastruktūru nākotne – Padomes secinājumi

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) pētniecības, inovāciju un infrastruktūru nākotni, kurus Konkurētspējas padome pieņēma 2009. gada 3. decembra sanāksmē.

PIELIKUMS

PADOMES SECINĀJUMI PAR INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJU (IKT) PĒTNIECĪBAS, INOVĀCIJU UN INFRASTRUKTŪRU NĀKOTNI

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT

– 2007. gada 23. novembra secinājumus par zinātnisko informāciju digitālajā laikmetā – piekļuve, izplatīšana un saglabāšana [1], atzīstot, ka piekļuve zinātniskai informācijai un tās izplatīšana ir izšķirošs faktors Eiropas Pētniecības telpas (EPT) attīstībā un var palīdzēt veicināt inovācijas;

– 2008. gada 30. maija secinājumus par "Ļubļanas procesa" sākšanu – lai pilnībā īstenotu Eiropas Pētniecības telpu (EPT) [2], kuru mērķis ir izveidot uzlabotu EPT pārvaldību, kas balstīta uz ilgtermiņa redzējumu attiecībā uz EPT attīstību sadarbībā ar dalībvalstīm un Komisiju, saņemot plašu atbalstu no iesaistītajām personām un iedzīvotājiem;

– 2008. gada 2. decembra secinājumus par "Eiropas Pētniecības telpas 2020. gada redzējuma" definēšanu [3], kas ir daļa no Ļubļanas procesa pirmā posma un uz kuru pamata izstrādā turpmāko EPT pārvaldību;

---

1 Dok. 15362/07.
2 Dok. 10231/08.
3 Dok. 16767/08.

– Eiropadomes 2008. gada 11. un 12. decembra secinājumus [4], kuros Eiropadome vienojās par Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu un aicināja sākt Eiropas novatorisma plānu, vienlaikus attīstot Eiropas pētniecības telpu (EPT), kā arī apsvērumus par Lisabonas stratēģijas nākotni laikā pēc 2010. gada (tostarp par stratēģiju pēc i-2010 stratēģijas informācijas sabiedrības veicināšanai), iekļaujot visus ilgtspējīgas attīstības nosacījumus un svarīgākās nākotnes tehnoloģijas, tostarp informācijas tehnoloģijas.

– 2009. gada 29. maija secinājumus [5] par Eiropas Pētniecības telpas (EPT) pētniecības infrastruktūrām un to reģionālo dimensiju, kurā Komisiju aicina attīstīt Eiropas mēroga e-infrastruktūru ilgtspēju, pasaules mēroga savienojamību, savstarpēju izmantojamību un netraucētu lietošanu, un dalībvalstis − pētniecības infrastruktūru valsts plānos un/vai programmās ņemt vērā e-infrastruktūru nozīmi.

šajā saistībā UZSVEROT IKT pētniecības, inovāciju un infrastruktūru nozīmi

1. PAUŽ GANDARĪJUMU par Komisijas paziņojumiem "Stratēģija IKT pētniecībai, izstrādei un inovācijām Eiropā – aktīvāka iesaistīšanās" [6], "IKT infrastruktūras e-zinātnei" [7] un "Informācijas un sakaru tehnoloģiju neskartās zemes — stratēģija nākotnes un jauno tehnoloģiju pētniecībai Eiropā" [8];

2. UZSVER, ka IKT ir viens no svarīgākajiem ekonomikas izaugsmes un sociālo pārmaiņu virzītājspēkiem un tādējādi tām ir būtiska nozīme ekonomikas atgūšanās procesā, lai ļautu Eiropai ātrāk izkļūt no pašreizējās krīzes un būt vēl spēcīgākai nekā iepriekš;

---

4 Dok. 17271/1/08 REV1.
5 Dok. 10612/09.
6 Dok. 7883/09.
7 Dok. 7432/09.
8 Dok. 9077/09.

3. UZSVER, ka IKT ir pamatā inovācijām un produktivitātes pieaugumam visā tautsaimniecībā, piedāvā oriģinālus risinājumus tādiem sociāliem pārbaudījumiem kā pāreja uz ekoloģiski efektīvu ekonomiku, un tās ir nepieciešamas turpmākai virzībai visās galvenajās zinātnes un tehnoloģiju jomās; tomēr ATZĪMĒ, ka IKT ietekme uz produktivitātes pieaugumu Eiropas Savienībā ir mazāka nekā tās galvenajās tirdzniecības partnervalstīs;

4. UZSVER, ka digitālā revolūcija ir vēl tikai tās sākumposmā un ka pētniecība un novatorisma spējas ir būtiskas, lai varētu veidot, apgūt un pielāgot tehnoloģijas un izmantot tās tā, lai gūtu ekonomiskas, sociālas un kultūras priekšrocības; UZSVER, ka attiecībā uz to ir jānodrošina līdz šim nepieredzēta datu apjoma pieejamība, to pienācīga apstrāde un saglabāšana;

5. ATZĪMĒ, ka Eiropai ir lielas rūpnieciskas un tehnoloģiskas vērtības saistībā ar IKT, proti, telekomunikāciju ierīces un pakalpojumi, iegultās IKT un programmatūra uzņēmumiem, un ka Eiropa var balstīties uz savām stiprajām pusēm, tostarp uz zinātnes izcilību, uz absolventu iegūtās izglītības ārkārtīgi augstajiem standartiem, uz tādām pasaulēs līmeņa labas kvalitātes infrastruktūrām kā *GEANT* un e-zinātne (*e-Science*), kā arī uz pasaulē plašākā IKT tirgus;

6. tomēr ATZĪST, ka sadrumstalotie Eiropas tirgi, sadrumstalotā IKT pētniecības un inovāciju kopaina, cilvēkkapitāla trūkums un pārāk mazās investīcijas IKT pētniecībā un inovācijās ir galvenie šķēršļi, kas traucē Eiropai gūt visas priekšrocības no pašreizējām un nākotnes IKT;

7. UZSVER, cik svarīgas ir IKT saistībā ar brīvas zināšanu (piektā brīvība, ko Eiropadome ieviesa 2008. gada 13. un 14. marta sanāksmē), inovāciju un tehnoloģiju aprites īstenošanu, un ATZĪMĒ, cik svarīgi ir palielināt Eiropas spējas un konkurētspēju IKT jomā;

IZCEĻOT visaptverošo mērķi nodrošināt Eiropas vadību IKT pētniecības, inovāciju un infrastruktūru jomā,

8. UZSVER, ka Eiropai jāapzina un jālikvidē šķēršļi, kas traucē jaunu uzņēmumu un tirgu veidošanos un izaugsmi novatoriskas IKT izmantošanas jomā, tai jācenšas nokļūt vadībā galveno IKT tirgu, tehnoloģiju un zinātņu jomā un jāpadara sevi pievilcīgāku investīcijām un talantiem IKT jomā, reizē nodrošinot cilvēkkapitāla kritisko masu, lai veidotu digitālu Eiropu;

9. APZINĀS vajadzību pēc labāk integrētas politikas un darbībām, kas virzītu IKT inovācijas, prasmju pilnveidošanu un pētniecību (zināšanu trijstūris) no jaunas zinātnes jomas uz pētniecību, kas ir orientēta uz praktisku piemērošanu;

10. UZSVER, ka labākai integrācijai vajadzīga ciešāka Eiropas, valstu un reģionālu pasākumu saskaņošana un īstenošana dažādu līmeņu dažādās konfigurācijās;

11. PIEKRĪT, ka Eiropas vadošā nozīme IST jomā sniedz virkni jaunu iespēju, kuru virzītājspēks ir jaunas zinātniskas atklāsmes, jaunu tehnoloģiju attīstība un novatoriska tehnoloģiju izmantošana, lai liktu pamatus modernai zinātnei un pārvarētu jaunas grūtības tādās jomās kā pāreja uz ekoloģiski efektīvu ekonomiku vai ilgtspējīgu veselības aprūpi novecojošai sabiedrībai.

12. PAUŽ ATBALSTU IKT nozīmīgajam ieguldījumam valsts un privātā sektora partnerībās Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānā saistībā ar videi nekaitīgiem automobiļiem, nākotnes ražotnēm un energoefektīvām ēkām Eiropā;

13. Lai saistībā ar IKT nostiprinātu nākotnes un jaunās tehnoloģijas (NJT), ATZĪST, cik stratēģiski svarīga ir paaugstināta riska daudznozaru pētniecība attiecībā uz jauniem nākotnes IKT pamatiem, lai radītu ražīgu augsni jaunām tehnoloģijām un pavērtu ceļu jauniem pētījumiem, kas ir būtiski, lai nodrošinātu Eiropas uzņēmumu novatorismu un noturīgu konkurētspēju;

14. ATZĪST izšķirošo e-infrastruktūru nozīmi, lai panāktu zinātnes izcilību, to potenciālu, lai uzlabotu piekļuvi, un to pārveidojošo ietekmi uz to, kā pētniecība tiek veikta, galvenokārt jau e-zinātne, kā arī to nozīmi, pildot inovāciju platformu un jaunu IKT prekursoru tirgu uzdevumus, īpaši skaitļošanas tehnikā; PAUŽ GANDARĪJUMU par Pārdomu grupas par e-infrastruktūrām (*e-IRG*) [9] darbu, lai novērstu tādus šķēršļus kopīgai e-infrastruktūru izmantošanai, kuri saistīti ar politiku;

ŅEMOT VĒRĀ, ka būtu jāveic vairāki prioritāri pasākumi

15. AICINA dalībvalstis

- gan valsts, gan ES mērogā pastiprināt atbalstu IKT pētniecībai un inovācijām, tostarp paplašināti izmantojot IKT pētījumu un inovāciju publisko iepirkumu un plašāk izmantojot kohēzijas politikas fondus;

- pastiprināt centienus veidot pētniecības un inovāciju kopienas IKT jomā, izmantojot saskaņotākas investīcijas pētniecības infrastruktūrās attiecībā uz tādām būtiskām jomām kā nākotnes internets, jaudīga skaitļošanas tehnika, videi labvēlīgas IKT izziņas sistēmas, nanoelektronika, fotonika un iegultās sistēmas;

- sekmēt e-infrastruktūru starptautisku koordinēšanu, lai optimāli izmantotu resursus un nodrošinātu netraucētu un drošu lietotāju piekļuvi.

[9] Pārdomu grupa par e-infrastruktūrām (www.e-irg.eu).

16. AICINA Komisiju

– izvērtēt jomas, kurās valsts un privātā sektora partnerība varētu kāpināt inovācijas, radīt kritisko masu un piesaistīt papildu privātas un valsts investīcijas, proti, nākotnes interneta un videi labvēlīgu IKT jomā, kā arī nodrošināt šim nolūkam optimālus mehānismus;

– ierosināt Eiropas mēroga vadiniciatīvas NJT jomā, lai risinātu īpašus zinātnes un tehnikas problēmjautājumus IKT un citu zinātnes nozaru krustpunktā;

– pamatojoties uz stratēģiju, veicināt un atbalstīt starptautiskas pētniecības sadarbību NJT jomā, jo tā risina vispārējus IKT problēmjautājumus;

– sagatavot iniciatīvas, kuras stiprinātu tādus MVU, kas intensīvi veic pētniecību, un jaunus talantīgus pētniekus, lai ātrāk nonāktu vadībā NJT jomā;

– ierosināt rīcības iniciatīvas, lai IKT pētniecību un inovācijas padarītu saistošas jauniešiem un mudinātu tos veidot savu profesionālo izaugsmi šajā jomā;

– ierosināt finansiālu stimulu shēmas, lai dalībvalstis kopīgi attīstītu un lietotu pētniecības infrastruktūras saistībā ar IKT tādās jomās kā eksa- pakāpes skaitļošana;

– ierosināt uz pieprasījumu un lietotāju orientētus Eiropas mēroga projektus, kas skar gan pētniecību, gan inovācijas, gan izvēršanu, lai radītu uz IKT balstītu pakalpojumu infrastruktūras, reaģējot uz kulturāliem un sociāliem pārbaudījumiem, tostarp uz Eiropas mēroga elektroniskās identitātes pārvaldību, vienlaikus nodrošinot pienācīgu datu aizsardzību; kā arī veselības aprūpes pakalpojumus, energoefektivitāti, drošu un tīru transportu;

17. AICINA dalībvalstis un Komisiju

– noskaidrot, kā panākt, lai no e-infrastruktūrām labumu gūtu arī rūpnieciskie pētījumi un inovācijas, sabiedriskie pakalpojumi un MVU;

– vajadzības gadījumā apspriežoties ar *e-IRG*, noskaidrot, kādi e-infrastruktūru pārvaldes modeļi palīdzētu nodrošināt efektīvus, netraucētus un tehnoloģiski progresīvus sabiedriskos pakalpojumus Eiropas mēroga pētniecībai;

– izvērtēt vajadzības un līdzekļus, lai nodrošinātu stimulus vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas mērogā plašāk izmantot pirmskomerciālus iepirkumus ar mērķi rast novatoriskus risinājumus valsts sektorā, tostarp attiecībā uz e-infrastruktūru izvēršanu un atbalstu MVU;

– labāk saskaņot centienus un IKT jomās izstrādāt un attīstīt tādas stratēģijas, kas ir Eiropai būtiskas, piemēram, pētniecību un inovācijas platjoslas sakaru jomā, balstoties uz pieredzi, kas gūta saistībā ar Kopējām IKT tehnoloģiju iniciatīvām, interaktīvas automatizētas dzīves vides saskaņoto programmu un *GEANT* ātrgaitas tīklu; šajās stratēģijās cenšas izvairīties no centienu sadrumstalotības;

– apkopot investīcijas jaudīgas skaitļošanas jomā saistībā ar *PRACE* [10], lai stiprinātu Eiropas rūpniecības un akadēmisko aprindu stāvokli mūsdienīgu skaitļošanas produktu, pakalpojumu un tehnoloģiju izmantošanā, izstrādē un ražošanā;

– nodrošināt, lai galvenās nozīmes pētniecības infrastruktūra Eiropā saņemtu e-infrastruktūras atbalstu gan attiecībā uz piekļuvi jaunākajai pieejamai skaitļošanas tehnikai un datu resursiem, gan lai tās darbības priekšrocības būtu izmantojamas visas Eiropas mērogā.

---

[10] *PRACE* – partnerība mūsdienīgai skaitļošanai Eiropā (*Partnership for Advanced Computing in Europe*) ir Eiropas Pētniecības infrastruktūru stratēģijas foruma (*ESFRI*) projekts, ar ko rada pastāvīgu Eiropas mēroga pētniecības infrastruktūru jaudīgai skaitļošanai. Šobrīd *PRACE* Saprašanās memorandu ir parakstījušas 16 dalībvalstis un 4 pamatprogrammā iesaistītās valstis, arī citas valstis aicina to darīt.

– turpināt likvidēt īpašus šķēršļus, kas traucē inovācijām labvēlīgu tirgu attīstību;

– turpināt centienus, lai zinātniskos datus padarītu plaši pieejamus un lai tiem varētu piekļūt plašākas aprindas, lai atļautu piekļuvi informācijas repozitorijiem un nodrošinātu saskanīgu pieeju attiecībā uz piekļuvi zinātnes datiem un uz to pārzināšanu;

– turpināt veicināt tīklu un IKT produktu drošību, tostarp sekmējot pētniecībā iesaistīto aprindu labāku mijiedarbību;

– regulāri konsultēties ar standartizācijā un pētniecībā iesaistītajām aprindām, īpaši Eiropas Tehnoloģiju platformā iesaistītajām aprindām, lai nodrošinātu, ka attiecīgās Eiropas IKT pētniecības un izstrādes iniciatīvas dod visefektīvāko ieguldījumu IKT standartizācijas pasākumos, kā arī lai mudinātu standartizācijas struktūras vajadzības gadījumā pielāgot savas procedūras, lai laikus nāktu klajā ar IKT standartiem; saskaņot to centienus panākt labāku sinhronizāciju un koordināciju valstu un Eiropas standartizācijas politikā, kura saistīta ar Eiropas tehnoloģiju standartu noteikšanu un izplatīšanu, kas savukārt palīdzētu stiprināt Eiropas konkurētspēju;

– censties rast papildu stimulus inovācijām labvēlīgu tirgu izveidei, proti, inovācijas vairāk orientējot uz pieprasījumu un lietotājiem, tostarp inovācijās, eksperimentālu projektu atbalstā plašāk izmantojot publisko iepirkumu un inovāciju ciklā iesaistot visu pakāpju lietotājus;

– veicināt un vienkāršot politikas un instrumentu sinerģiju veidošanos dažādos līmeņos un ciešāku visa veida iesaistīto lietotāju, piegādātāju un investoru mijiedarbību, piemēram, ar "inovāciju platformu" starpniecību sabiedrisko pakalpojumu inovāciju jomā, atbalstot publisko iepirkumu veicēju dalīšanos pieredzē, saiknes veidošanos starp investoriem un MVU;

– mudināt uzņēmumus, akadēmiskās aprindas un visu līmeņu sabiedriskās iestādes palīdzēt IKT projektu īstenošanā visos inovāciju cikla posmos, īpaši – lai sasniegtu sociālus mērķus;

– ar Eiropas partnerības pētniekiem starpniecību, kura izveidota 2008. gada 26. septembrī [11], sākt iniciatīvas, lai pārvarētu prasmīgu pētnieku trūkumu un lai pasaulē labākajiem pētniekiem radītu stimulu piedalīties IKT, īpaši NJT pētījumos, tostarp sadarbojoties ar vadošajiem pētniekiem pasaulē;

– īpašu uzmanību pievērst IKT nozīmei, padarot iespējamu un stingrāku zinātnes un tehnoloģiju jomas sadarbības politiku ar valstīm ārpus Eiropas.

_____

[11] Padomes secinājumi par Eiropas partnerību pētniekiem — labāka karjera un lielāka mobilitāte, dok. 13671/08.